Sahibi ve Sorumlu Müdürü
Türkiye Öğretmenler Sendikası Adına
İ. SAFA GÜNER
Teknik Sekreter: Murat ŞEN
Haberleşme Adresi:
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı Saray Ap. No: 14-1
Yenişehir — ANKARA
Telefon: 17 49 27 — 12 99 46
Dizgi ve Tertip: TÖYKO matbaası
Baskı: Özkanlar Matbaası

15 Günde Bir Çıkar
Fiyatı: 25 Kr.
Yıl: 2 Sayı: 26

TÖS

TÜRKİYE ÖĞRETMENLER SENDİKASI YAYIN ORGANI

ÇARŞAMBA
5
Mart
1969

HALKIN DİLİNDEN

POLİTİKACIYA GÖRE:

a — AZINLIK: Türkiye'nin yoksulları
b — ÇOĞUNLUK: Zenginlerin savunucuları
c — SOLCU: Fakir fukara dostları.

S. G.

ölümünün 8. yılında BÜYÜK EĞİTİMCİ HASAN ÂLİ YÜCEL'İ ANDIK

Cumhuriyetimizin unutulmaz Milli Eğitim Bakanlarından halk sever, devrimci insan Hasan Âli Yücel'i ölümünün 8. yılında bir daha andık. 26 Şubat 1969 günü TÖS ve TÖDMF Genel Merkezlerinden kalabalık bir öğretmen topluluğu ile mezarına gidilmiş, hazırlanan buket Türk Öğretmeni adına büyük eğitimciye sunulmuştur.

Bir dakikalık saygı duruşundan sonra Fakir Baykurt, kişiliği hakkında özlü bir konuşma yapmış, M. Emiralioğlu ise kendi yazdığı şiirini okumuştur.

Daha sonra, Hasan Âli Yücel'in yanıbaşında yan yana yatan değerli eğitim Bakanlarından Mustafa Necati, Reşit Galip, Vasıf Çınar'ın mezarlarında ziyaret edilmiş ve buketler konmuştur.

Hasan Ali Yücel'in en yakın çalışma arkadaşı büyük köylü dostu İ. Hakkı Tonguça da uğrayan öğretmenler mezarı başında saygı duruşunda bulunmuş ve buket koymuşlardır.

Araya giren bayram nedeniyle Büyük Eğitimci H. Ali Yücel'in kişiliği üzerine düzenlenen anma töreni 9 Mart 1969 günü Siyasal Bilgiler Fakültesi konferans salonunda yapılacak ve Şerif Tekyay, Nejat, Erder, Ahmet Cenan Mehmet Cihangir, Can Yücel bir çok yönleriyle Yücel'i anlatacaklar, Şair öğretmen N. Dadaloğlu kendi yazdığı şiirini sunacaktır.

★ Hasan Âli Yücel Gençlik ve Sopr Bayramında nutkunu söylerken.

TOS'ün Yeni Girişimi

TOS Öğretmen ve Memurlara Yüksek öğrenim olanağı istedi

Üniversite ve Yüksek Üğrenim kurumları halka hizmet etmelidir.

Türkiye Öğretmenler Sendikası aldığı bir kararla üniversite ve Yüksek Öğrenim kurumlarının öğretmen okulu veya lise mezunu olan öğretmen ve memurların üniversitelere devamlarına olanak hazırlanmasını istemektedir.

Bu konuda Rektörlük ve dekanlıklara mektup yazılarak tatil aylarında kurslar açılması istenmiştir. Konu ile ilgili olarak TÖS'ün yayınladığı genelgeyi aynen veriyoruz.

Üniversitelerimiz, başta Anayasa olmak üzere yürürlükte bulunan kanunlara göre, yüklenmeleri gereken görev ve sorumluluk anlayışını hâla kazanamamışlardır. Hâla toplum ve ülkemizin sorunlarına sırtı dönük, vakitlerinin çoğunun temelsiz öğretim çalışmaları ile geçiren bu yüksek eğitim kurumları, günümüzün başlıca konularından biri olan Üniversite Reformu'nu da amacından saptırarak neredeyse yalnız maaş artırma hareketi haline getirmek üzeredirler.

Aslında Türk halkının Üniversitelere verdiği ödeneklerin toplamı az değildir. Buna karşılık Üniversiteler de halkına ne verebildiklerini hesaplamak zorundadırlar. Üniversitelerimizin, daha fazla ödenek ve maaş isteyebilmeleri için, ülkemizin bugünkü sömürülen, geri yoksul durumdan kurtarılmasına destek bilimsel ve aydınlatıcı çalışmalara girmeleri gerekir.

Bugün ulusumuzun bilimsel ve aydınlatıcı çalışmalara her zamandan daha çok ihtiyacı varken, Üniversitelerimizin zengin ulus Üniversitelerinin yaptığından uzun tatil yapma larını ve öğretim üyelerinin sık sık dış gezilere çıkarak zaman ve para harcamalarını doğru bulmuyoruz.

Yurdun en ücra köşelerinde canlarını dişlerine takarak tek başlarına halkı uyarma görevini başarmaya çalışan öğretmenlerimiz Üniversitelerimiz tarafından mutlaka desteklenmelidir. İlkokuldan en yüksek uzmanlık çalışmalarına kadar bir "bütün" olan eğitim süresinden her kademe kendi ana görevini tam yapabilmek için, öteki kademelerle birleşmek zorundadır. Bugün bu hareketin hiç değilse bilimsel öncülüğü doğrudan doğruya Üniversitelerimize düşmektedir.

Özellikle, yurt ihtiyaçları açısından bakıldığında, Üniversitelerimizin önünde ciddi görevler vardır. Emperyalist ülkeler bizi ve bütün geri bırakılmış ülkeleri her bakımdan sömürürken kendi Üniversite ve laboratuvarlarından fazlasıyle yararlanıyorlar. Biz alacakaranlıkta bir Türk halkı ve desteksiz bırakılmış öğretmen kitlesi ile bu savaştan zaferle çıkabilmek için kendi Üniversitelerimizin çalışmalarını yeni gerçeklere göre plânlamak ve yürütmek zorundayız. Bu bakımdan Üniversitelerimiz bilimi toplumun hizmetine vermeyi başaracak yolları hemen aramalıdırlar.

Öğretmen Örgütleri olarak bizim önerimiz şudur:

Üniversitelerimiz sayısı yüz bini aşan ilkokul ve ortaokul öğretmenlerimiz için resmi yaz sömestirleri düzenlemelidirler. Bu yapıldığı takdirde isteyen öğretmenlerimiz bir yandan kendi ana görevlerini yaparken, bir yandan da yüksek öğrenimlerini tamamlamış olacaklardır. Bunun faydası sadece bir Üniversite diploması edinmekten ibaret olmayacak, öğretmenlerimiz genç kuşakları yetiştirme ve halkı uyarma hizmetinde biraz daha fazla yetkinlik kazanacaklardır.

Kendi Özel kanunlarından yeralan görevlerden olan yayın, seminer, konferans ve açık oturumlarla halkı aydınlatmak işini de canlandırarak büyük merkezler dışına taşmayı başardıkları zaman, Üniversitelerimiz halkımızın candan sevgisini kazanacaklardır. Bu hareket Üniversitede görev yapan bilim adamlarımızla halkımızın ve öğretmenlerimizin birleşmesini ve kaynaşmasını sağlayacaktır.

Bu önerimizin kamu oyunda ve Üniversite çevrelerinde olumlu karşılanacağına inanıyoruz.

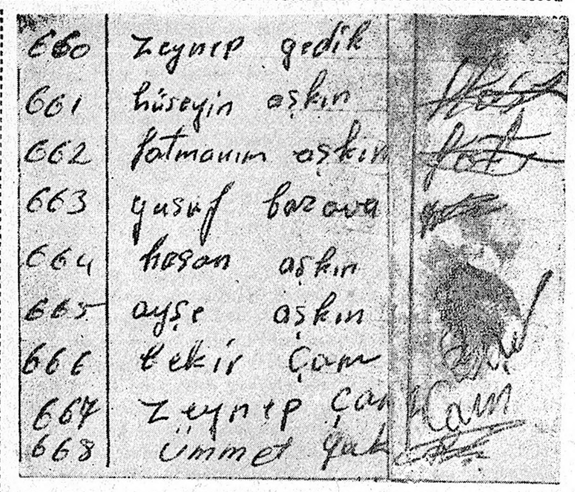

660 Zeynep gedik
661 hüseyin aşkın
662 fatmanın aşkın
663 yusuf bazava
664 hasan aşkın
665 ayşe aşkın
666 tekir çam
667 Zeynep çam
668 Ümmet Yal

Halkla yan yana, can cana ...

Korkuteli: Yelten Köyü Muhtarlığından Mektup Var

Korkuteli'nin Yelten Köyü i.kokulu öğretmeni Bayram Tokmak'ın Kaş'ın Kımık köyüne nakli üzerine, köy halkı 668 imzalı, parmak izli dilekçe ile Antalya Vilâyet Makamına ve Millî Eğitim Bakanlığına müracaatla öğretmenlerini geri istemişlerdir.

Bize gönderdikleri mektupta da:

"Köyümüz öğretmenlerinden Bayram Tokmak'ın Kaş Kazası Kımık köyüne tâyini köy halkı arasında büyük üzüntü yaratmıştır. Biz ekte imzaları bulunan 668 kişi öğretmenin köyden başka yere, haksız yere naklini kınıyor ve durdurulmasını istiyoruz. Bunun için tafsilâtlı şekilde aynı imzaları Antalya Vilâyet Makamına arzettik. Yine bir suret ile de Millî Eğitim Bakanlığına müracaat ettik.

Bu arada yapılan haksız tâyini ve halkımızın infialini size de bildirmeyi uygun bulduk. Mesele hakkında sendikanızın da ilgilenmesini gerekli çalışmaların yapılmasını saygılarımızla arzederiz. 25.2.1969" Denilmekte ve not olarak ilâve edilmekte "Tâyin durmadığı takdirde köy halkı köyden ilçeye kadar yürüyüş yapacaktır."

Bir kere daha anlaşılıyorki bu halk artık uyanmakta ve kendisi için çalışanı çok iyi anlamakta. Kendini ezmeye ve savunmaya çalışanı birbirinden iyice ayırmaktadır. Siz, Yelten'liler, Yolçatı'lılar bizim arkamızda sizler olduktan sonra, daha bir başka güçle ve azimle çalışacağız. Tâ ki, senin mutluluğun gözbebeklerinden taşıncaya dek.

Bilmece

Soru : Düzen nedir?
Cevap : Harman makinesidir.
Soru : Nasıl İşler?
Cevap : Kolunu halk çevirir oluğu ağaya akar.
Soru : Düzen değiştirmek ..dir?
.....?

S. G.

TOS Genel Başkanı Fakir Baykurt'a hakaret eden Milliyeçi Öğretmenler Fed. Baş. M. Parmaksız 5 ay ağır hapıs, 4000 TL. manevi tazminata Mahkûm oldu

Havran'da, 25.12.1967 günü Sekizeylül sinemasında yaptığı bir konuşmada Genel Başkanımız Fakir Baykurt'a, "Sola yatık, kızılcık sopası, suratında Bulgaristan Başkanının tükürük izleri bulunan adam, komünist bloka şirin gözükmek için kitap yazan ve Rusya'dan yüzbin liraya yakın para alan patron" gibi sözlerle ve madde tâyini suretiyle hakarette bulunan, iftira ve isnadlarını ısbatlayamayan Milliyetçi Öğretmenler Federasyonu Başkanı Mustafa Parmaksız da diğerleri gibi adaletin pençesinden yakasını kurtaramadı. Yakası

(Devamı Sayfa 4'de)

ROZET

satışı başladı

Üyelerimizin sürekli istekleri biraz gecikerek yerine getirildi. Gecikme haklı nedenlere dayanıyordu. Çok uzun yıllar öğretmenin yakasında taşıyacağı rozet çok itinalı hazırlanmalıydı. Öyle oldu ve çok beğenildi.

10.000 adet olan rozet 3 liraya satılacak. Şubelerimize 2 liraya verilecek, aradaki fark şubeye gelir kaydedilecek. Sipariş için bedelini "T.C. Ziraat Bankası Yenişehir - ANKARA" şubesindeki 25.200 Numaralı hesaba (ROZET BEDELİ) kaydıyla yatırmak ve Banka makbuzunu bir mektupla Genel Merkeze bildirmek şarttır.

Öğretmenlere işkence ediliyor

Milli Eğitim Bakanlığı ve bazı idareciler iki yıldır öğretmenlerin aylıklarına musallat olarak onlara hükmetme hevesi içindedirler.

Maaş Kanununa göre memurların aylıkları aybaşlarında peşin ödenir. Çalışan insanın ücretini kendisinin alması esastır. Bu kişisel bir haktır. Kişiler bu haklarını ancak kendileri isterlerse bir başkası eliyle kullanırlar. Ana yasamızın, İnsan hakları Evrensel Beyannamesinin ve maaş kanununun ifadelerine aykırı olarak bazı vali ve kaymakamların öğretmenlerin mutemet tayini haklarına tecaviz etmeleri hukuka, kanuna ve geleneklere sığmayan gayri insanî bir davranıştır.

Amacı sırf örgütlenmeyi bal talamak olan bir emirden yararlanarak bazı idareciler kendi adamlarını mutemet seçtirmek için öğretmenleri geçen yıl da zorladılar. Haksız ve yenik düştüler. Bu yıl bütçenin yürürlüğe girdiği bu günlerde Kayseri Valisi ile Çarşamba Kaymakamının aynı yolda oldukları ve bu güne kadar ilkokul öğretmenlerinin aylıkla-

(Devamı Sayfa 4'de)

Bakanın kulakları çınlasın

İŞTE BİR İPTAL DAHA

Danıştay, Sıtkı Gökal'ın, Bakanlık tarafından emekliye sevkine ilişkin işlemi iptâl etti.

Sıtkı Gökal, İzmir Şirinyer Ortaokulu Tarih öğretmeni iken okul müdürünün despotça davranışları nedeniyle, müdürle arası açılmıştır. Bunun üzerine valilik de kendisini Buca lisesinde görevlendirmiştir. Eski görev yerinden ayrılmış olması fırsat bilinerek 1967 yılı Atatürk haftasında ve Cumhuriyet Bayramında "Türk Ulusunun Bağımsızlığı" ve "Atatürk Milliyetçiliği

(Devamı Sayfa 4'de)

başyazı

Başarının Eşiğinde

FAKİR BAYKURT

Ülkemizdeki öğretmen mücadelesi son yıllarda çok çetin bir aşamaya geldi. Bu kavganın çetinliği, öğretmen kıyımının şiddetlenmesi ve kamu oyunun daha fazla dikkatini çeken bir konu olmasından anlaşılmaktadır. Üstelik konu sadece kamu oyunun dikkatini çekmekle kalmıyor, ondan destek de görüyor. 15 Şubatta yapılan "Büyük Eğitim Yürüyüşü"nün uyandırdığı sevgi ve saygı, bunun bir kanıtı sayılmalıdır. Pek çok kimse, "Öğretmenler, memlekette en çok güvenilecek bir güçtür" demektedir. "Bunlar sadece Ankara'ya gelebilenlerdir. Gelemeyenleri de düşünün. Bu öyle bir ordudur ki, bu bilinçli öğretmenlerin her biri kendi gibi kırkar öğrenci yetiştirip hayata salsa, bunlara dağlar dayanmaz..."

Öğretmen olarak bu sıcak sözlere sevinmemek elde değil. Meslekdaşlarımız çekilen bunca sıkıntının arasında buna benzer sıcak sözleri elbet hak etmişlerdir. Ancak işin ucu daha kesin başarıya ulaşmamıştır. Bugün başarının sadece eşiğinde bulunmaktayız. Başarı, okullardaki öğrencilerin, "Mustafa Kemal'in gösterdiği yolda ve yönde ileri üretim ve yönetim aşamalarına kavuşmuş Türkiye" bilincini eksiksiz kazanmaları ve halkımızın da bu dünya görüşüne sımsıkı sarılmış olarak uyandırılmasıdır. Buna "ideolojik çaba" gibi adlar takarak bizim hızımızı kesmek isteyenler gittikçe çoğalmaktadır. Zaten biliyoruz ki, kesin sonuca yaklaşıldıkça savaşlar şiddetlenir; iftiracılar ve bulanık suda balık avcıları çoğalırlar. Bugün de öyle olmaktadır.

Bundan asla yılmadan, hiçbir baskıya, kıyıma, sürgüne aldırmadan, halkımızla birlikte bayram yapabileceğimiz mutlu günlerin savaşını sürdürmeliyiz. Bunun için de, önemli ve ağır görevimizi yapabilecek biçimde kendimizi donatmalı, toplum ve ülkemizin temel sorunlarını iyi öğrenmeli, dünyanın nereden gelip nereye gittiğini iyi kavramalı ve halka kavratmalıyız. Örgütlerimiz içinde "lokalcilik" denilen hastalığı tedavi etmeli, halkla daha çok kaynaşmalıdır.

TÖS Genel Merkezi, üyelerine yardımcı olmak üzere eğitici ve öğretici çalışmalarını sürdürmek kararındadır. "Devrimci Eğitim Şûrası" kitabı basılmaktadır. Onun ardından 10-15 kadar da broşür çıkaracağız. Bu broşürler temel konularda bizi aydınlatacak ve ilerde sayıları 80-100 olacaktır.

Başarının zor yolunda yılmadan yürüyenlere ne mutlu!

Öğretmene Mektup

Örgütlenmemize Karşı Duranlar

İ. SAFA GÜNER

Millî Eğitim Bakanı, bütçe görüşmeleri sırasında çok şeyler söylemiştir. Sözlerinin gerçeğe uyanları ile Milli Eğitimimize zararsız olanlarının da bulunabileceğini sanırım. Lâkin örgütlenme açısından bizi ilgilendiren bir durum var ki anlamazdan gelmek doğru değildir. Millî Eğitim bütçesini eleştirenlere verdiği yanıtlardan bir bölümü öğretmenlere yapılan baskı ve öğretmenlerin direnişine ilişkindir.

Bakanın anlayışına göre, öğretmenlerin böyle sırtarmalarının nedenlerinden biri ideolojik kaynaklara dayanır. Öteki kendi aralarında meydana getirdikleri sosyal güvenlikten doğar. Eğer, Millî Eğitim mensupları yardımlaşma tasarısı kanunlaşırsa mesele kalmaz.

İşte bakanımızın, bakan olur olmaz ortaya attığı ve 3 yıldır tokmağını dövdüğü yardımlaşma kurumunu ne niyet ve amaçla kurmak istediği böylece gün ışığına çıkmış bulunuyor.

Bu konuşmalar kaba bir süzgeçten geçirilirse bakanın a — Öğretmenler TÖS yöneticilerinin temsil ettiği bir ideolojinin peşinde sürüklenmektedirler. b — TÖS içinde ekonomik ve sosyal bir garanti görüyorlar. Bu yüzden cesaret kazanıyorlar. Emirlere itiraz ediyorlar, düşüncelerini söylüyorlar, yazıyorlar ve savunuyorlar. Kısacası bize boyun eğmiyorlar... demek istediği anlaşılıyor.

(Devamı Sayfa 4'de)

Düzen Köşesi

SARI ÖRGÜT

ARİFOĞLU

Büyük Eğitim Yürüyüşünü engellemek için Hükümetin en yetkilisinden Suşehrinin komiserine dek birçok görevlinin yelken kanad çırpındığını herkes öğrendi. Ankara'nın valisi kurusıkılarını yazılı duyurulara kadar vardırdı. Bir yandan da kanlı canlı semiz milliyetçi Genel Başkan Arıkan cart curt etti durdu ama, kervan yürüdü. Şimdi yürüyüşün sonunda olanlardan bir sahneyi göstermek için kara perdenin bir ucunu aralıyalım bakalım neler olup bitiyor.

Milliyetçi Öğretmen Dernekleri Konfederasyonu 15 Şubattan hemen sonra Akay caddesindeki Dedeman otelinin alt salonunda birkaç gün süren bir seminer düzenledi. Salonun vestiyer bahşişi ogünlerde ucuz tarife üzerinden sadece 6 lira olarak saptandı... Pastaların lokması, içkilerin yudumu kaça malolabilirse siz hesaplayın.. Konfederasyon kapsamındaki bu seminere katılanların sayısı 30 ise 10'u öğretmen olsa gerekti. Efendim beyefendiler milliyetçi oldukları için, öğretmenleri iğfal eden 3-5 solcu değil ki bunlar. Bunların ödevi büyük işler çevirmek. Ülkeyi şuizm, muizm gibi şeylerden kurtarmak istiyorlar adamlar.. Onun için seminerleri bir çeşit kurstur.. Konuları dehşetti beylerin. Solcu öğretmenlerle nasıl savaşmalı? Ankara'nın değerli valisi de çağırıya uyanlar arasındaydı. Türlü çeşitli pozlar verildi. Fotoğraflar çekildi. İkramlar sel gibi aktı. Ama patron gene de allah ne verdiyse beş on kuruş kârlı çıksa gerek.

İşte bu seminerde meslektaşın meslektaşı nasıl tongaya düşürüp jurnal edebileceğinin bilimsel metodları öğretildi. Ve de meslekte en üst makamlara yükselme yolunun da bu uğraşıdaki başarılarla açılacağı anlatıldı. Bu meslekî bir eğitimden ibaretti.

VE UYGULAMALARI :

Bu seminer aynı zamanda uygulamalı oldu.. Şu milliyetçilerin ortaçağ mezhep inancı gibi sımsıkı sarıldıkları jurnalcılıkta başarılı olmalarının sırrına ermek pek kolay değil ama eğitsel seminerlerine katıldıkça kabiliyetimize göre bir şeyler anlıyoruz.. Seminerin bir gününde büyük patrona bir çömez başvurur milli hislerle dolup taşan mukaddes duyguların esiri bu gencin isteği bir ilkokula müdür yardımcısı olmaktır. Bu emeline erişmenin karşılığında vaadedilen hizmetler bir yana geçmiş şanlı hizmetler bir bir anlatılır üstada.. Müdür yardımcısı isteklisi koyu milliyetçi kişi kısa bir süre önce (Sözde) TÖS'lü imiş. Ne olduklarını anlamış ve ayrılmış.. Ve saçının telinden tırnağının kirine kadar varlığını milliyetçi lidere fedaya hazırmış.. Büyük patron bu temiz mert ve mukaddesatı tadan ülküdaşının eline bir kart verip Malatya'nın bir milletvekiline göndermiş. Vatana, millete ve de milliyete yüksek hizmetleri bulunan bu zat gelenleri dinler ve gereğini yaparmış.. Bizim masum müdür yardımcısı adayı huzurda iken iki hızlı milliyetçi daha secde ederler sayın milletvekilinin önünde. Dökerler dertlerini. Dertleri kendi dertleri değil ki yurdun ulusun dertleriymiş. Kutsal milliyetçilik hesabına çalışıyorlarmış.. Çalıştıkları yer Güney Doğu illerinden birinin merkezinde bulunan Kız İlköğretmen Okulu imiş. Bu okulda bir müdür varmış, şöyle şeymiş, böyle şeymiş. Bir kere TÖS'lüymüs. Vaaay! demiş milletvekili, demek TÖS'lü ha... Ulan oen bu ...suzların bu kadar çok olduğunu bilmezdim. Bütün şeytanlar onların başına geçmiş. Siz uyuyorsunuz be!..." demiş... Ve "O herif oradan giderse TÖS kapanır mı?" "Kapanır efendim. Bir aya varmaz dağılır dağılır.." demişler, milliyetçiler.

Bunun üzerine sarılır milletvekili telefona. İlhami Ertem. Yok! Demirel yok! Maliye Bakanı yok.. Sanayi Bakanı: Hanımefendi çıkar. Ricalarını duyurur milletvekili. Ve yeniden numara çevrilir karşıda Orhan Dengiz.. Evet buyurun! Milletvekilimiz anlatır. Öğretmen Okulu Müdürünün durumunu ve ekler: "Vaktiyle atmadın bu mikropları şimdi başımıza belâ kesildiler" diye çıkışır.

İşte milliyetçilik, yani sarı örgütçülük!..

Üretim Artıkları ve Savaş Gemileri

Yazan

Doç. Dr. Osman Nuri Koçtürk

TÖDMF Başkanvekili

Gençlerimiz, işçilerimiz, aydınlarımız, kısacası Türkiye'nin bütün zinde güçleri şu günlerde üzüntü içindedirler. Artık Türkiye'yi istenmediği halde sık sık ziyaret etmeye başlayan savaş gemileri ile bu gemilerden kıyılarımıza dökülen "Çirkin Amerikalı"lar can sıkmaya, can sıkmanın ötesinde dayanılmaz bir huzursuzluğun nedeni olmaya başladılar. Kamu oyunun dikkatini İstanbul limanına çekerek, Ankara'da fırıldaklarını çevirmeye devam eden siyasiler bu geliş gidişlerden pek etkilenmiyorlar. Fakat demokrasilerde etkin bir güç olan kamu oyu, ak koyunla kara koyunu ayırt edebilmek için, belirli bir birikim yapıyor. Bu olayların tümü seçim den önce değerlendirilecek ve oylar ondan sonra kullanılacaktır.

Altıncı Filonun İstanbulu ziyaret tarihi olarak saptanan 10 Şubat gününden tam 4 gün önce Ankara'da iki oldu bitti tamamlandı.

– Dünya Gıda Programından yararlanarak emperyalist ülkelerin üretim artıklarından 23 milyon dolarlık yiyecek yardımı alacağız. Bu ülkeler halklarına yedirmedikleri ve kimseye satamadıkları bir takım yiyecekleri bize verecekler ve biz bunları yatılı okullardaki öğrencilerimize, işyerlerinde ki namuslu işçilerimize, çiftçi kamplarında köylülerimize yedireceğiz. Parasız sirkenin baldan tatlı olduğuna inananlar bu yardımı kabul ettiler ve anlaşmayı imzaladılar.

Ayni gün ünlü A.B.D. elçisi Komer ile Ticaret Bakanı Türker arasında imzalanan bir anlaşma gereğince, Amerika, Dağdaş'ın beceriksiz tarım politikasının sebep olduğu buğday açığını da kapayacak. Bize 300 bin ton buğday ile 25 bin ton donyağı verecekler.

Bunlar parasız değil, karşılığının yarısını Türk Lirası ve yarısını da dolar olarak ödeyeceğiz. Türk Liraları Merkez Bankasına yatırılacak, dolar borcu %2-3 faizle 40 yılda ödenecek.

Biz savaş gemileri geldi ve gitti deye onunla meşgul olurken, torunlarımıza kadar sırayet edecek başka bir borcun altına sokulduk. Ekmeğimize ödeyeceğimiz para Amerika hesabına Merkez Bankasına yatacak, Amerikan denizcileri de İstanbul kıyılarına çıktıkları zaman bu parayı harcayacak, kızlarımıza kadınlarımıza bu para ile sataşacak ve kaldıkları otellere bu parayı ödeyecekler.

İşte içinde yaşadığımız düzen budur. Aslında donyağına hiç ihtiyacımız yok. Ekmek için başkasına el açıp, üretim artıklarından 23 milyonluk yiyeceğe kapılarını açana yağı da zorla satıyorlar. Çünki bağımsız ve ekonomileri güçlü, hiç değilse ekmeğinin buğdayını üretebilen toplumların hiçbiri bu yağı almaz Hele Müslüman ülkeler hiç almazlar. Elin kapısına bir defa düşmeye gör. Buğdayı alayım da aç kalmayayım dedinmi, donyağını da satıveriyorlar adama....

DENİZE ADAM ATMAK:

Haysiyetli ve öfkeli gençler altıncı Filonun askerlerini bundan önceki gelişlerinde denize atmışlardı. Bu defa da ayni şeyi tekrarlayacaklarını bilemiyoruz. Aslında buna hiç de lüzum yok. Çünki bunlar henüz neden dolayı nereye gönderildiğini bilemeyecek gencecik emir kulları çoğu Kore'ye gidip karşılarına çıkanlarla döğüşen Türk askerleri gibi, İstanbul'a neden geldiğini bile bilmiyor. Biz denize atılacak şeyin ne olduğunu iyi kestiremiyoruz. Türk toplumunun ekmeği Amerika tarafından borç lanarak verildikçe, ilkokuldaki çocuğumuzdan işyerindeki işçiye kadar çalışan ve gelişen kuşaklar elin artık maddeleriyle beslendikçe, denizcileri denize atsak da bu ziyaretleri durduramayacağız.

BUĞDAY ÇUVALLARI:

Çin asırlarca limanlarına afyon getiren ticaret gemileriyle uyuşturulmuş, daha sonra da limanlarında savaş gemileri boy vermeye başlamıştı. Çin halkı savaş gemilerine hücum etmedi. Fakat birgün ticari gemilere saldırdı ve afyon denklerini denize yıkıverdi. Çinin kurtuluşu böylece başladı. Şimdi milletleri afyonla değil, tahıl ve yağ gibi boş kalori kaynakları ile uyuşturuyor, borçlandırıyor ve daha sonra da limanlarına savaş gemileri yollayarak toplumu açlık ve savaş korkusu altında ezmeye, yoketmeye çalışıyor. lar Bundan dolayı Türk toplumunun da kurtuluşu, limanlarımıza üretim artığı yiyecek getiren gemilerin yüklerini denize boşaltmakla başlayacaktır. İnsanları denize atmak (hele bu soğuk havada) bir suç sayılabilir. Fakat buğday çuvallarını rahatça denize atabilir ve istemediklerimize "Ne şamın şekeri ne arabın yüzü" deyebiliriz. Zindi güçler, gençler, işçiler ve aydınlar bu oyunu anlamalı artık... Elin artığını alıp, ilkokuldaki masum çocuğuna zehirlendiği halde ye direnler, işçilerini onları sık sık hasta eden, süresi geçmiş bozuk et konserveleri ile beslemeye razı olanlar, limanlara gelen askerleri denize atmakla bu baskıdan kurtulamazlar. Denize atılacak ve Türkiye'ye sokulmayacak olan şeyin, ne olduğunu iyi saptamak lâzım.

VE ÖĞRETMEN

Öğretmen ve öğretmen örgütleri bu oyunu iyi bilmektedir. Yıllardır ÇARE Kilise teşkilatının yavan süttozunu is temiyoruz. Onun yerine çocuk larımıza "Tarhana" verelim de ye barbar bağırıyoruz. Çocuklar zehirleniyorlar, uygulama durduruluyor, fakat sessiz sedasız yeniden başlatılıyor. Bayındırda elin kurtlu ununu eleyip eleyip çocuklarımıza yedirmemiz için bizi zorlayanlar var. Tarım Bakanı Sonora-64 deye bir buğday getiriyor. İhracat yapacakmış, karşı çıkıyor ve uyarıyoruz. Bize "Komünist" diyor.

Tarlalarda davul zurna çaldırıp halay çeken bu bakanın durumu ortada. Bir de çıkıyor bu zat Senato kürsüsüne "Heykelimi dikecekler" deye haykırıyor. Elbette dikecekler heykelini... Türk toplumu limanlarına savaş gemilerini getiren anlayış ile, onu ekmeği için ele muhtaç eden yönetimi elbette unutmayacak ve heykelini elbette dikecektir. Fakat önemli olan bu heykellerin kaidesine yazılacak olan yazıdır. Gelecek kuşaklar bu konuda ne düşünecekler bilemiyoruz.

Öğretmene gelince onun heykeli dikilmeyecek.. Bu tutuma karşı duranların heykelleri dikilmeyeceğini daha bugünden biliyoruz. Çünki bu insanların heykeli bu ülkeye 40 yıl önce dikilmiştir. Atatürk heykeli öğretmenin ve onun benimsediği anlayış için savaşanların heykelidir. Her öğretmen, her savaşçı için yeniden teker teker heykel dikilmeyecek bu ülkede... Her köyde bir Atatürk heykeli olacak ve bu heykellerin tümünün kaidesine tek söz yazılacak...

"Savaş gemilerini de, buğdayını da istemiyoruz, Emperyalizme karşıyız." Ve o zaman biz kendi buğdayımızı kendimiz üretecek, helal karımızdan istediğimiz kadar çocuk yapacağız. Türkün kolunu kimse bükemeyecek. Savaş gemilerinden çok, buğday yüklü gemilere bakalım.

—oOo—

Yüce Türk Öğretmeni

Bir çığ gördüm Tandoğan'da Cumartesi,
Yedi iklim dört bucaktan kopup gelen!..
Tandoğan'ın yanında Anıt Tepesi,
Bir dev koro ki millî marşlar söyleyen!..

İnsan çığı, Türk öğretmeni seli bu!...
Öğretmenin meş'ale tutan eli bu!...
Öğertmenin bayrağının yeli bu!...
Devrimci bir ordu ki öğretme bilen!.

"BÜYÜK EĞİTİM YÜRÜYÜŞÜ" yazılı
Meş'aleler göğüslerinde kazılı!...
Serenlerinde bilim, irfan takılı....
Tek ses, tek nefes Ankara'da yürüyen!

Öğretmenlerle devrimci kuruluşlar,
Öğretmen dostları tüm Ankaralılar...
Tıklım tıklım oldu Tandoğan'lar, yollar....
Halk öğretmeni haksızlığa direnen!

Gardiyas'ın sabanıyla tarla eken,
Etiler'in kağnısıyla odun çeken;
Ve geri kalmış toplumuna eğilen;
Türk öğretmeni Ankara'da yürüyen!

Konuştu Ataklı'lar, Fakir Baykurt'lar:
Yabancıya paydos, diye bağırdılar!
Ağladı Mustafalar, Ankaralılar!...
Bir dev ordu ki kitleleri sürüyen.

Peşindeyim, izindeyim öğretmenim!
Bir manâsı vardı senin diretmeninin...
Temsilcisi, öğretmeni üretmeninin,
Sen olacaksın yabancıyı kürüyen!

Sen özgür yurdundan altıncı filoları,
Ve sen yurdundan yabancı siloları,
Yabancı üs ve onlara uşakları
Atacak ve sen olacaksın büyüyen!

Protesto ettin tüm kıyımcıları!
Kınadın tüm kraldan kralcıları!
Süreceksin yurttan tüm yabancıları!
Sen değil de onlar olacak eriyen!

Su bulatıp balık tutmak isteyenler!
Geleceğini yabana güvenenler!
Ey kıyımcılar, öğretmeni dövenler!
Türk öğretmeni korkusuz ilerleyen!

Seni alıkoyamazlar yollarından!
Susmazsın sen bağlasalar kollarından!
Karanlıklar aydınlandı ışığında;
Tek ses, tek nefes bir ağızdan kükreyen!

ALİ TAÇALAN

BÜYÜMESİN YALNIZLIĞIN

Sen de benim gibi
İssız köyün öğretmeni
Öksüz yaşamalarını toplayarak

Dört duvar arasında
Tutsak ayna yaktın.
Değişmeyen dekor içinde
Acı yalnızlığını seçerek
Dağların arkasına
Bulutların ötesine
Alabildiğine bıraktın.

Selâm getirdim sana
İyi insanlar ülkesinden
Büyümesin yanlızlığın.
Avuç avuç iyilik getirdim
Dağıt evrenin taşına toprağına

Umut yeşertilerini göresin diye

Aydınlık getirdin köyüne

Neriman TUNCAY

Sorunlarımız

"Ne Varki"

İSMET BARAN
TÖS Genel Sekreteri

Türkiye Öğretmenler Sendikasının bugünkü yöneticileri, hiç bir zaman en iyisini biz biliriz iddiasında bulunmamışlardır. "Ne varki" kendilerini, herkesten çok bilir hastalığına kaptırmış bazı kişiler, kişisel hırslarını tatmin için TÖS'ü temelinden yıkacak eylemlere girişmekten çekinmemektedirler. Devrimcilik ve ilericiliğin tekelini kendilerinde sanan bu dostlarımız (!) örgütçülük anlayışlarına göre hep perdenin arkasında oynamakta, her nedense açık olmaktan kaçınmaktadırlar. Geçmişteki davranışlarını bir yenisi ile "Bu bildirinin altında imzaları bulunan ve buradaki görüşler çevresinde eylemlerini birleştirmeye karar veren bizler inanıyoruzki..." diyenlerin TÖS'ü sen, ben polemiği içinde boğmak istemeleri her zaman başarısız kalacaktır.

"TÖS DEVRİMCİ DAYANIŞMA BİLDİRİSİ" başlığını taşıyan bu yazının elimizdeki suretinde hiç imza bulunmamaktadır. Ancak, daha önce Hacettepe Tıp Fakültesinin dolarla finanse ettiği nüfus plânlaması hizmeti (!) için hazırlanan test kâğıtlarının bir yüzüne yazılmış olan bu yazının kimin tarafından hazırlandığını ve aslında kimlerin imzaları bulunabileceğini teşhis etmek güç değildir, bizce. Devrimciliği tekellerinde sanan bunlar nüfus plânlaması hizmeti (!) görürken kullandıkları testlerde Türk Köylüsüne yönelttikleri sorulardan birini buraya aynen almak istiyorum. "Soru No: 210. Sütun No: 9. 1. Dünyada, 2. Ahirette, 3. ikisinde". Bu sorularla kime niçin hizmetettiklerini bir türlü anlayamadığımız, bu ilerici dostlar (!) bildirilerine şöyle devam ediyorlar:

"Bu bilinç ve sorumluluk, aşağıdaki nedenlerle bizleri TÖS içinde bir 'Devrimci Dayanışma' hareketine zorlamaktadır."

Hangi bilinç dostlar? Yeşil dolarlardan nasibinizi almak için, perde arkası oyuncuları olarak telgraflarla birbirinizi çağırıp yurt yüzeyinde Amerikan uzmanlarının hazırladığı Türk analarını kısırlaştırma çalışmalarını kolaylaştırmak için testler uygulamanız mı? Yeşil dolarların karşılığı bol yolluk ve gündelikli geziler sonunda "Biz bu paraları aldık ama, halk yararına, güzel amaçlar için kullanacağız..." gibi tutarsızlıklarla düştüğünüz çelişkiler mi?

TÖS doğaldır ki devrimcilerin kurduğu bir kuruluştur. Hak bildiği doğrultuda, amaçlarından hiç bir ödün vermeden savaşını sürdürmektedir.

Onu asıl amacından saptırmak isteyenleri yönetimden uzaklaştıran, tabandaki gücü bir türlü kabul etmek istemiyenlerin gaflet uykusundan artık uyanmaları gerekir. Nedir "Bilinen anlaşmazlık"? Açıkça koysanıza ortaya. "Olağanüstü Kongre" de beklenen çözümü getirmemiş!... Bu sonuçta gösteriyormuş ki "...yeni yönetici ekip, devrimci düşüncenin ve eylemlerin istediği ekip değil" miş!... Peki kimmiş bu devrimci ekip? Dolar peşinde iki ay koşturup, gittikleri her yerde TÖS şubelerine uğrayarak uydurdukları yalan ve iftiralarla TÖS'ü çökertmek isteyenler mi?

"Bu gün TÖS'te kuruluş yıllarının devrimci heyecanı tavsatılmıştır." diyenler aynaya bakıp konuşuyor olmalılar. TÖS Merkez örgütünü eş dost, akraba yeğenlere işyeri yapanlar, açılan memur kadrolarına Türkiye'nin öbür ucundaki yakınlarının telgraf dilekçelerle başvurmalarına aracılık edenler, Yürütme Kurulu içinde kademecilik oyunları oynamaya kalkanlar hem kel, hem fodul rolünde görünmekte direnenlerse takkelerini düşürmekte bizim için kaçınılmaz bir görev olacaktır. Temelinden sarstıkları TÖS'ü karınca kaderince değil, gecesini gündüzüne katarak çalışan arkadaşlarımız, onu kuruluş amaçlarındaki sağlam temeller üzerine oturtmuşlardır. Bu gün TÖS öğretmenin tek güven kaynağıdır. Bundan dolayı öğünüyoruz. Ama çok şey yaptık diye böbürlenmiyoruz. Daha güzelini, daha iyisini yapacak TÖS'ü bütün engellere karşın, ülküsüne ulaştıracak arkadaşlarımız vardır aramızda. Bir gün nöbeti onlara teslim ettiğimizde, onların başarısı için yanlarında olmak bizim için mutlulukların en haz vericisi olacaktır. Hiç bir zaman kişisel çıkarlar uğruna küçük hesaplar içinde olmayacağız. "Devrim için Eğitim" ilkesinden ürkenlerin "Büyük Eğitim Yürüyüşü" adını verdikleri yürüyüşe Türkiye Öğretmenleri, hiç kuşkusuz "Devrim için Eğitim" bilinciyle katılmışlardır." diyor bizim tekelci dostlar (!) Bir eylemden ürkmekle suçladıkları adamlar, kendilerinin yapamadığını ortaya koyup uyguluyorlar. Ama onlar, karşı olmak için karşı çıktıkları TÖS yöneticilerini sözüm ona tenkit ediyorlar. Sormak gerekir bu dostlara: Kendinizi olsun inandırabiliyor musunuz bu dedikodularınıza?

Bu konuda söylenecek çok sözümüz var. "Ne varki" TÖS'ün ve TÖS'lü öğretmenin çıkarları söz konusu olunca susmayı, bir polemiğe girmemeyi şimdilik uygun buluyoruz.

TÖYKO HESAP Kongresini Yapıyor

Öğrendiğimize göre Tüm Öğretmenler Sınırlı Sorumlu Yardımlaşma ve Tüketim Kooperatifi (TÖYKO), yıllık hesap kongresini 29 Mart 1969 tarihinde yapacaktır.

TÖYKO, TÖS'ün en büyük ekonomik kuruluşudur.

325 bin liraya kurduğu matbaanın borcu bitmiştir. TÖYKO, hacmi çok genişlemiş olan matbaaya yeni bir baskı makinası alma peşindedir.

Yeni bir iç tüzükle kurduğu "Öğretmene Yuva Arsa Fonu" ilgi görmüş ve TÖYKO üye sayısını artırmıştır. Halen birinci yüz kişilik gurup için Ankara Şeker Fabrikasının karşısında 40500 m² arsa almış ve parselletmiştir.

İkinci 100 kişilik gurup için müracaatlar gelmektedir. Gene öğrendiğimize göre ikinci gurubun arsaları Orta Doğu Teknik Üniversitesi civarında aranmaktadır.

TÖYKO'nun bilânço yılı kongre ilânını aynen aşağıya alıyoruz.

Tüm Öğretmenler Sınırlı Sorumlu Yardımlaşma ve Tüketim Kooperatifinin yıllık malî genel kurulu 29 Mart 1969 Cumartesi günü saat: 14.00 de Ankara'da Çırağan Düğün Salonunda yapılacaktır.

Çoğunluk sağlanamadığı takdirde, çoğunluk aranmaksızın malî genel kurul 27 Nisan 1969 Pazar günü saat 10 da yapılacaktır.

TÖYKO ortaklarına duyurulur.

NOT : Ödenti ve kredi taksitlerinde esaslı aksama olan ortaklar, hesaplarını tasfiye etmedikçe Genel Kurula alınmayacaklardır.

GÜNDEM :

1 — Açılış ve saygı duruşu,
2 — Başkanlık divanı seçimi
3 — Yönetim Kurulu raporu (malî rapor)
4 — Denetleme Kurulu raporu
5 — Eleştiriler
6 — Aklama
7 — Arsa fonu tüzüğü komisyonu raporu
8 — Dilekler.

TÖYKO
YÖNETİM KURULU

Eğitim Alanında Bir Kitap : "Okullarımız ve Eğitim Değerleri I"

Yıllarca Köy Enstitülerinde ve Öğretmen Okullarında öğretmenlik, eğitim başlık ve müdürlük yapmış olan Kemal Üstün, meslekte kazandığı tecrübe ve bilgileri toplayan bir kitap yayınladı: "Okullarımız ve Eğitim Değerleri 1" adını taşıyan bu kitabın ikincisi de yakında çıkacak umudundayız. Milli Eğitimin amaçlarından başlayarak, eğitim düzenimizi bir tahlilden geçiren Kemal Üstün, Öğretmen yetiştirmeden okulların denetlenmesine ve disiplin işlerine kadar pek çok konuya değinmekte ve kendine özgü bir anlatım biçimiyle mesleğe yeni girenlere ve meslekteki öğretmenlere ışık tutmaktadır.

Kitabın sonunda yazarın kızı Birsen Üstün'ün üç çeviri yazısı da yer almakta, böylece kitap dolgun bir muhteva kazanmaktadır. Sonsöz'de yazar, Vedide Baha Pars'ı da anarak onun "Hayalinizde mutlu bir dünya varsa çocuklara anlatınız, onlar kurar." sözünü de okuyuculara iletmektedir.

Kemal Üstün, bu kitabın satışından elde edilecek gelirin tümünü Doğu Anadoluda açılan köy okullarının donatımına harcayacaktır. Böyle bir girişimden dolayı emekli öğretmenimizi kutlar, başarı dileklerimizle birlikte kitabın isteme adresini duyururuz: "Kemal Üstün, P.K. 92 Kadıköy — İSTANBUL" Kitabın fiyatı 10 liradır.

Kurtuluş Savaşında bir çocuk

Bu, bir öğretmen okulu öğrencisinin içli yaşantısında, Kurtuluş Savaşımızın hikâyesini anlatır. Macera, seyahat, casusluk, yabancı ülkelerde Kurtuluş Savaşımızın yankıları.

Kitabın yazarı Osman K. Akol hocamızdır.

ÖĞRETMENİM

Ali Kemal GÖZÜKARA
Elbistan

Sen kurtuluş öncüsü, sen hakka giden yolcu!. Ötede Haramiler, hicran ocaklarını sinene kurmak isteyen halk düşmanları olacaktır.

İnsan yatarak yükselmez öğretmenim.

"İçiniz kor gibi yanarken susmak acıların en beteridir." diyor düşünürlerden biri.

"Sefalet içinde mutlu olanları hatırlamaktan daha büyük acı olamaz.." diye söylüyor Dante.

Sefalet mi, tomar tomar. Perişanlık kol gezmekte. Biz bize düşman olduk, birbirlerimizi tüketiyoruz ayrıca. Mezhep kavgaları etkin, alevinin toprağında bile namaz kılmıyoruz. Başımızda yeşil bere, sakal uzattık sere serpe.

Arşın arşın umut dağıtılmakta, kile ile kin. Meydanlarda sabırtaşı... Su ucuz, hava bedava!..

Siz de ister misiniz öğretmenim?..

Kurt, koyun postuna bürünmüş, tilkiye eşliş etmekte; dirliği dağa kaldırmışlar, kısmet Sina'da!.. Karşıma nurlu ufuk (!) "Bu gidiş nereye" diyemezsin. Bin dinle, bir söyle; gömleğin iki olmazsa olmasın. Yokluk Allah'tanmış, murat ahiret muradı...

Haydi sen buna gülme öğretmenim.

Altı yılda altı çocuk, büyük haba yatalak. Büyük ana bıldır öldü çok şükür. Misafire gayrı boş ver. Akrabaları kişele. Olmazsa küs geçin. Birak yufka yürekliliği herkes kaderini çeksin. Kendi başını bağla. Midene inene bak, gayrı düşünme bire avanak.

Ali, Veli urba ister, ötekiler fistanlık. İkizlere süt parası, Kıl Eşe'ye tumanlık. Ev kirası, su ve odun parası. Tüccara borç, tefeciye faiz!.. Yemek, giymek, eğlenmek; doktor, ilâç ve seyahat. Ayda bir kaç yudum rakımı mı? Aman tövbe deyin. Din yasağı şeydir o.

Unuttuklarımı sen düşün.

Dokuz insan, yılda bir iki bin papel...

Altı ayda altı yüzü bulamıyanlara bakınca,

Karun'sun be öğretmenim...

Kabağa karpuz, keleğe kavun demek körlerin işidir. Çağın sorunlarına sırt çeviren et kafalı diplomalılarla kazanlarında ahımızı kaynatanlara insan denir mi yani?.. Vurdum duymazlık illetlerin illetidir. Kendi başınıza tepinmeler olmuyor. Ne yapsak açmıyor bi zim çiçek. Sen pusudan kalkmaz, sen ağır ve oturaklılığını isbat etmez, sen bize öncü olmazsan bu katmerli cehalet, bu yüzyılların sayrılığı ye nilmiyecek.

Hakka bükük belli, çilenin kemirdiği çehreli, küt parmaklı kaderin insanlarının dualarından; halka kel tepelerimizden varılır.

Yücelmişlik, öten kağnının.. ardında değil, ötmeyenin önündedir öğretmenim.

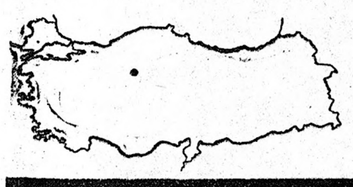

TÖS

ŞUBE HABERLERİ

Şubelerimiz Tüzük hükümleri uyarınca olağan kongrelerini yapmakta ve yeni yönetim kurullarını seçmektedirler.

Gazetemize bildirilen seçim sonuçlarını ve yönetim kurulu değişikliklerini veriyoruz, yeni yöneticilere başarılar dileriz.

MANAVGAT

Ali Yıldırım (Başkan), Kamil Alçın (Sekreter), Mehmet Demirtaş (Sayman), M. Ali Cengiz ve Cemil Dülek (Üye)

GEYVE

Ömer Yüce (Başkan), Zülfi Sakarya (Yazman), Nuretin Kocaman (Sayman), Yakup Zeki ve Nazif Demir (Üye).

PEHLİVANKÖY

Sabahattin Okumuş (Başkan), Fadıl Erdede (Sekreter), Şükrü Orhun (Sayman), Faruk Peker ve Rahmi Akbudak (Üye).

İSTANBUL

Şemsettin Deveci (Başkan), Mehmet Cimi (2. Başkan), Türkân Onur (Sekreter), İbrahim Öztürk (Sayman), Nuri Yıldırım, Kemal Çilingiroğlu ve Harun Yıldırım (Üye).

ŞEBİNKARAHİSAR

Ali Özdemir (Başkan), Şahin Öztürk (2. Başkan), Özbay Ustandağ (Muhasip), Adnan Yıldırım (Sekreter), Gülçin Kaplan (Üye).

POZANTI

Abdurahman Durusoy (Başkan), İlhan Temelli (Sekreter), Ali Irmak (Sayman), Ali Gürel ve Fatma Alhan (Üye).

AKYAZI

Salim Aydın (Başkan), Muzaffer Ayden (Sekreter), Mikail Göktürk (Sayman), Şükrü Ak ve Mustafa Dedeoğlu (Üye).

SELÇUK

Ali Talay (Başkan), H. Sami Karaokutan (Sekreter), Zeki Kuzhan (Sayman), Ş. Hayati Sezgin ve Betül Eraltuğ (Üye).

İPSALA

Mehmet Erdoğdu (Başkan), Halil Yüce (Sekreter), Ahmet Kıray (Sayman), Cemal Donduran ve Nihat Yazır (Üye)

ARDAHAN

Kurban Güngör (Başkan), Rahim Yetik (Sekreter), Cimşit Demirci (Sayman), Cemil Öztürk ve Zeki Teksin Tügen (Üye).

URFA

Ebubekir Revan (Başkan), Ali Özkan (Sekreter), M. Ali Akgül (Sayman) Enver Yazar İhsan Kasap ve Hüseyin Rastgeldi (Üye).

KUMLUCA

Hasan Atalay (Başkan), Abdil Arıtürk (Sekreter), Kerim Yavuz (Sayman), Fevzi Ceylan ve Suzan Çetinkaya (Üye).

ERFELEK

Hasan Taşkın (Başkan), Ruşen Çelikkaya (Sekreter), Emin Deveci (Sayman), Ali Tarakçı ve Cemal Öztürk (Üye).

ILGIN

Ayhan Tokat (Başkan), İbrahim Tatlı (Sekreter), Halil İncel (Sayman), İbrahim Savaş, Fahri Uyar, Bilâl Altın, Ahmet Çeker ve Salim Altınkaynak (Üye).

KARASU

Hüseyin Emanet (Başkan), Tevabil Topçu (Sekreter), İsmail Aksu (Sayman), İsmail Soyhan ve Yusuf Atar (Üye).

MUĞLA

Hüsnü Kıvırcık (Başkan), İrfan Özkan (Sekreter), Mehmet Kaşıkçı (Sayman), Bahattin Uyar (Üye).

Yürüyüşün Öğretileri

15 Şubatta yapılan (BÜYÜK EĞİTİM YÜRÜYÜŞÜ) nün hikâyesini başka sütunlarımızda okuyacaksınız. Olaylar belli koşullar, belli nedenler zinciri içinde oluşurlar. Ve çevrelerini özel açılar görüşünden etkilerler. Bu yürüyüş de, örgütlenme, konusunda bize bazı dersler vermiştir. Burada bunlardan bir ikisine değinmeyi yararlı buluyoruz.

1 — 20. yüzyılda örgütsüz meslek olmamalıdır. Bunu Kenan Keleş'in konuşması esnasında öğretmenlerin "Birlik.. Birlik.. Birlik.." tempoları bu konuda herkese çok şeyler öğretmiştir. Bazı sendikaların Genel Merkezlerine karşı çıkmaları onları, kınar biçimde bildiriler yayınlamaları kademe sendikacılığının ve Federe düzenin çürüklüğünü ortaya koymuştur.

KUVVET TEK ÖRGÜT!

2 — Binlerce Öğretmen ile eş ve çocukları, kahvelerde, garın bekleme salonlarında, otobüs terminallerinde, yurtlarda TÖS ve TÖDMF binalarında bekleşirlerken hep bir bina özlemi çektiler. Bir binaki, binlerce kişilik salonu, yüzlerce yataklı yatak odaları, kantini, müzik ve okuma salonları olan bir öğretmen konağı... Basit bir öneri bir kerecik 50 şer lira verilse 3 milyon, 100 er lira adansa 6 milyon.. yarısı peşin yarısı 3 ay sonra ödense bile birikmişi ile falan TÖS bir şey yapamaz mı?

3 — Gazetemiz'de epey eleştirildi. Yetmiyor dediler. Az yolluyorsunuz dediler. Oysa biz 25. sayıdan itibaren girdiğimiz ikinci yayın yılında tirajı azaltmak istiyorduk. Çünkü şubelerimizden bazıları yayınlanan 24. sayının bedellerini ödemediler. Bu, örgütü'de yıpratıyor. Öğretmenler derler ki yayın organı güçlensin. Şubeler geçmiş borçlarını ödemeli gelecek yılın bedelini peşin yollamalıdırlar..

4 — Ödenti konusunda çok konuşuldu. 5 lira ile sendikacılık olmaz. Genel Merkeze gelen 3 lira ile, kira, elektrik, su, telefon telgraf, mektup, gazete, personel aylıkları, kırtasiye giderleri, ölüm yardımları, avukat ücretleri, seller, yangınlar, depremler, emekli yardımları, dış ülkelerde tedaviler... vb. hizmetler görülmez dendi... En az 10 lira, ödenti derler...

5 — Ve sendikasız öğretmen olur mu? Ne ayıp şey diyorlar!..

Öğretmenlerin Toplu Davranışları

"BİZ ÖĞRETMENLER SADECE DERS KİTABI, MÜFREDAT PROGRAMI, VAKİT ÇİZELGESİ, BAKANIN GENELGESİNDEN İBARET BİR EĞİTİMİ AŞTIK. TOPLUM VE ÜLKEMİZİN TEMEL SORUNLARIYLA UĞRAŞAN; TARIMI TİCARETİ, SAVUNMAYI, SAĞLIĞI, YER ALTI VE YER ÜSTÜ ÜRÜNLERİMİZİ KONU EDİNEN ÇAĞDAŞ VE BİLİMCİ BİR EĞİTİME BAŞLADIK. GÖREVİMİZİN EGEMEN SINIFLARA EMİR KULU YETİŞTİRMEK OLMAYIP ÇOCUKLARIMIZI HAYATA KARŞI DEVRİMCİ TAVIRLI, BİLİNÇLİ VE ÜRETKEN YETİŞTİRMEK, HALKIMIZIN GÖZÜNDEKİ KARA PERDEYİ KALDIRMAK, ONU UYANDIRMAK; DEĞİŞMENİN VE YENİLEŞMENİN TAVRINI YARATMAK OLDUĞUNU ANLADIK, BUNA GÖRE ÖĞRETMENLİK YAPIYORUZ." (1)

PAKİZE TÜRKOĞLU

Öğretmenlerin devrimci çabaları son yılların getirdiği fikir ortamı ve örgütlenme olanakları içinde gittikçe yoğunlaşmakta, zaman zaman patlamalara yol açan bir birikim yapmaktadır. Gerilimi yerinde tutmayı da sağlayan bu davranışlar yöneticileri uyarmak, kamu oyunu etkilemek, meslekdaşları birleştirmek ve bilinçlendirmek yönünden her seferinde bir öncekinden daha etkili oluyor. Öğretmenler bu şekilde Türkiye'nin çağdaşlaşmasında paylarına düşen sorumluluğu duyarak temel sorunlarımız ve eğitim düzenimiz üstüne görüşlerini yansıtmakta, çözüm göstermekte, bir yandan da kendi meslek dertleri ve özlük haklarının görevlerini daha yararlı yapmalarını sağalyacak nitelikte düzeltilmesini istemektedirler. 15 Şubat 1969 günü Ankara'da yapılan **"Büyük Eğitim Yürüyüşü"** bu toplu davranışların sonuncusudur. Eğitim yürüyüşünün değerlendirmesini yaparken, o gün yurdun dört bu cağından kopup gelen otuzbin öğretmenin ve bunların temsil ettiği büyük kitlenin geçtiği yolları ve daha önceki toplu hareketlerini gözden geçirmek gerekir.

1963 MİTİNGİ

27 Mayıs ihtilâlinden sonra öğremenler de Türkiye'nin kaderinde birhayli değişiklik olacağını, hiç olmazsa halka dönük bir eğitim seferberliğine girişileceğini umdukları için kendilerine verilen "Halkı aydınlatma" görevini köy köy, kasaba kasaba dolaşıp severek yaptılar. Nevarki yeni bir ana yasa getiren 27 Mayıs sonrasında bu anayasa düzeyinde köklü hareketlere geçilmemiş, yüzde altmışı eğitim olanağından yoksun bulunan halkımızın ihtiyaçlarına cevap verecek eğitim tedbirleri alma yoluna bile gidilmemişti. Gördükleri hizmete denk düşmeyen birçok meslek dertleri ve özlük hakları da öğretmenleri tedirgin eden sorunlardı.

Zamanın en büyük ve etkili öğretmen kuruluşu olan TÖDMF, eğitim ve öğretmen sorunlarını kamu oyuna yansıtmak, yöneticileri uyarmak amacı ile 20 Şubat 1963 de Ankara'da bir toplantı düzenledi. Derneklerden gelen onbini aşkın temsilcinin katıldığı ve öğretmen topluluğunun ilk defa böylesine bir birleşme içinde sorunlarına eğildiği 1963 mitingi daha çok yüzeydeki istekleri dile getirmekle beraber büyük bir olgunluk içinde geçmiş, yetkilileri azçok uyarmış, meslek çevremiz ve kamu oyunda gerekli etkiyi yapmıştı. İlkokul öğretmenlerinin almakta olduğu eğitim ödeneği ve ortaokul öğretmenlerinin ders ücretlerinin ayarlanması bu mitingin etkisiyle sağlanmıştır.

DİRENME YILI

1965 yılında kurulan TÖS'ün öğretmenlerin en dinamik çoğunluğunu kısa zamanda örgütleyip, devrimci niteliği ağırbasan bir potansiyel olarak bakanlığımızın karşısına gücünü koyması, sorunlara ciddiyetle el atması, yerinde uyarıları, halkı bilinçlendirme ve çağdaş Türk vatandaşının yetişmesinde öğretmenin takına cağı tavır üstüne görüşleri, özlük haklarıyla ilgili zorlamaları; gerek alışılmamışlıktan, gerek görüş ayrılıkları ve çıkarlar yönünden büyük tepkilere yol açtı. Özellikle öğretmenin ABC öğretmeyi aşan yeni bir davranış içinde görev yapma gereği teşvik edileceği yerde, suç sayılarak öğretmen kıyımı denilen baskılar hızlandırıldı. Halka dönük Atatürk günü düzenliyenler, partizanlara ödün vermiyen sendikacılar hep kıyımdan geçtiler, zindanlara sürgünlere gönderildiler.

Bütün bu baskıların ve yerine getirilmiyen isteklerin karşısına öğretmen topluluğu yeni bir davranış örneğiyle çıktı. **"DİRENME"**. 1967 - 1968 ders yılı kıyıma parelel giden direnme toplantılarıyla geçti. İkinci toplantının yapıldığı Eskişehir'e gidenler **"Silahsız Savaşçı Gandi"** kitabıyla döndüler. Çeşitli illerde yapılan bölge direnme toplantılarında, şubelerin yürüttüğü seminerde, TÖS'ün yayınladığı bildiri ve genelgelerde; etiğimin ulusal ihtiyaçlarımıza göre düzenlenmesi, yabacı aktarmacılığından vazgeçilmesi ve proğramların hazırlanmasında öğretmene de söz hakkı verilmesi, öğretmenleri huzursuz eden ve görevlerini tam yapmalarını engelliyen meslek derslerinin halledilmesi, yasaların tanıdığı sendikalaşma hakkının engellenmemesi konuları devamlı olarak işlendi.

Bu çalışmalar, eğitim sorununun temel yurt sorunları içindeki yeri, çağdaşlaşmada eğitime düşen iş, eğitimcinin sorumluluğu ve tavrı gibi konulara açıklık getirerek öğretmenin daha çok bilinçlenmesini ve örgütlenmede güçlenmeyi sağladı; baskılara rağmen TÖS'ün kırkbin olan üye sayısı altmışbine yaklaştı.

DEVRİMCİ EĞİTİM ŞÛRASI

Sürüp giden eylemin bir dökümünü yaparak doğruları yerine oturtmak gerekiyordu. Bu maksatla TÖS ve TÖDMF u 1968 Eylül ayında Ankara'da **"Devrimci Eğitim Şûrası"** adı altında bir kurultay topladı. Eğitmenden profesöre kadar beşyüz kadar eğitim görevlisi, işçi ve gençlik temsilcileriyle, yetkili sanat ve bilim adamları beş gün geceli gündüzlü çalışarak gerçekten bilimsel niteliği olan ciddî bir çalışma ortaya çıkardılar. Şûrada, Türkiye'nin temel çeliş kileri ve bugünkü eğitim kurumları eleştirilerek ülkemizde ihtiyaç duyulan eğitim biçiminin nasıl olması gerektiği araştırıldı. Bir devrim aşamasında bulunan ülkemizin çağdaşlaşmasında etkin olacak eğitimin, değişimi hızlandırıcı nitelikte ve **"Devrim İçin Eğitim"** olması gerektiği sonucuna varıldı.

Devrimci Eğitim, kişiyi kendi sorunları ve bağımsızlığı konusunda bilinçlendirecek bir dünya görüşü kazandırmak, toplum içindeki yerini, kendi toplumunun dünyadaki yerini kavratacak vatandaşlık bilgileriyle donatmak, fırsat eşitliği sağlamak ve insan gücü kaynaklarımızı çağdaşlaşmamızın gereğine göre değerlendirmek, yaratıcı ve üretici gücü geliştirmek gibi hususlar olarak saptandı.

Bu nitelikteki eğitimin Türk eğitim sorununa çözüm getirecek şekilde uygulanması için yetkililerin uyarılmasına, yasaları ve programları zorlayarak yararlı yerlerinin işler hale getirilmesine ve bizzat öğretmenin kendi insiyatifini kullanarak devrimci bir eğitim eylemine girişmesine karar verildi. Öğretmenler bu Şûra ile eğitim konusunda kendi paylarına düşen yetkiyi demokratik bir davranışla kullanarak en az yöneticiler kadar söz sahibi olduklarını göstermişlerdir.

VE BÜYÜK YÜRÜYÜŞ

Büyük eğitim yürüyüşü bu yollardan geçip gelen sağlam bir birikimin itmesi ile yapılmıştır. Öğretmenlerin ne istediği, amaçlarının ne olduğu bu yürüyüşte iyice açıklığa kavuşmuş, sorunların derinliğine inilmiştir. İstekler halkın çıkarlarından onların isteklerinden ayrı değildir. Ulusal ihtiyaçlarımıza uygun, yurt sorunlarını konu edinen, lâik ve devrimci bir eğitim uygulamasını isteniyor. Programların yapılmasında öğretmenden, yerli eğitimcilerimizden ve denemelerimizden yararlanılması isteniyor. Eğitimde eşitlik, âdil ücret, âdil yönetim, yöne timde temsilcilik isteniyor.

(Devamı sayfa 4'de)

Öğretmenler Büyük Eğitim Yürüyüşünüz Kutlu Olsun!

CEMALETTİN ETLİ
Kavaklıgil

UYANMIŞLARIN
UYANANLARIN
UYANACAKLARIN
YÜCE ÖĞRETMENLERİ!
Birtakım fikir gardiyanlarının, çıkarcıların, yobazların anlımıza yazdıkları karayazıları silmek, yok etmek için yurdun her yanından kopup gelecek olan çilekeş kardeşlerim.
Ortada bir savaş var.
Bu savaş
Hakdan.
Haklıdan yana olup da
Sürülenlerin.
Açığa alınanların,
Haksız yere damgalananların savaşı
Bu savaş...
Bizim savaşımız.
ATATÜRK TÜRKİYESİNİN
AYDIN.
TOPLUMCU.
YÜREKLİ ÖĞRETMENLERİ.
Baskıya, tedirginliğe
Haksızlığa
Keyfi tüzük, yönetmelik uygulamalarına
Ve de
Az maaşla çalıştırılmaya açtığımız savaş
Kutlu olsun.
Bu güne dek hep 'nurlu ufuklar türküsüyle' oyalanmış, aldatılmış, geri bırakılmış büyük çoğunluğun evsiz, susuz, yolsuz, ışıksız, okulsuz, ebesiz, doktorsuz, yâşadığı bir ülkede Tanrıların bile başarması güç bir mesleği çok az para ile, binbir yokluk içinde başarı ile yürüten dostlarım.
Savaşınız kutlu olsun.
Vazifemizin sadece A—B—C öğretmek olmadığı bilincine varan
Devrimci,
İlerici,
Atatürkçü,
Hür düşüncü
Ve
Sosyal adaletten yana olan
değerli arkadaşlarım,
Kendi çilene
Köylünün çileşine
Halkın çilesine
Geri bırakılmış yurdunun
çilesine açtığın savaş
Mutlu olsun.
Sanırlar ki, gerçeği dile getiren öğretmen dövülürse, sürülürse gecekondularda, toprakdamlı karanlık evlerde oturan vatandaşların yoksulluğu bilinmiyecek. Köylünün alınteri olan pamuğu, fındığı, tütünü, inciri, üzümünü elinden yok pahasına çarpanların açgözlülükleri duyulmuyacaktır.
Sanırlar ki yüzbini aşkın aydın öğretmen ordusunun toplumcu öğretmenlerin kominstlik suçlaması yapılırsa çocuklarımızın, gençlerimizin ve halkımızın cahil kalması sağlanacak ve kayırcılık, sömürcülük devam edecektir.
Sanırlar ki, nüfusun % 60'a yakınını cahil olduğu, 8 milyona yakın insanın bir karış topraktan yoksun bulunduğu petrolün, madenlerin yabancılara yağma ettirildiği: Milli gelirin yarısının birkaç bin kişi tarafından bölüşüldüğü, köylüsünün ise yılda ancak 5—6 yüzlira ile katıksız çorba yavan ekmekle yaşama çabası içinde bulunduğu gerçeği öğrenilmiyecektir.
Yeter gayri yeter
Sen ben ayrılığına
Bir kaşık sana
Beş kepçe ona
Yeter.
Ölçüler bir olmalı
Ayrılık gayrılık olmadan.
Yeter, yeter
Bir avuç toprağın özlemine
Topraksızlar
Irgat olup
Tozlu yollara düşmesin
Işıksızlara
Işık
Evsizlere
Ev
Okulsuzlara
Okul
Çatlayan topraklara
Su
Kâğnılar yollarda devrilmesin
Yoksul Baba
Çilekeş ana
Sarı benizli yavru
Doktor
Ebe,
İlâç
Diye diye
Ciğerleri delinmesin
İrinli çıbanlar
Körpe bedenleri kemirmesin
Bir yanda
Mutlu azınlık
Bir yanda
Mutsuz çoğunluk
Birinin ömrü tükenir tarlada
Ya da fabrikada
Diğeri tivist yaparken salonlarda...
Bir yanda
Ekonomik özgürlük
Ya da
Tutsaklık
Kimine kadeh kaldırtır
Kimine yumruk.
Yeter artık tüm ezikliğe sömürüye
Yeter
Bizi
Biz kurtaracağız
Yazarı
Ozanı
Sanatçısı
İşçisi Köylüsü
ÖĞRETMENİYLE
Düşünerek
Düşünceyle
Düşüncelerinizle
İşte o zaman
Vatan cennet olacak
İşte o zaman
İnsancıklar
İnsanca yaşayacak...

Eğitimin Amacı Üretimdir

MUSA ÇINAR
Eski İlköğretim Müfettişi

Eğitimin amacı insanı hayata hazırlamaktır. Bu da öğrenimlerimizin günlük yaşantılarımıza uygunluğu derecesinde gerçekleşir. Hayata hazırlamak deyince üretgen insan tipi yetiştirmek akla gelir. Böylece eğitimin üretim için yapılması gerektiği ortaya çıkar.

Örneğin: Bir fabrika, bir maden ocağı, bir ziraat işletmeciliği kurmak, bunlardan en yüksek verimi almak eğitimin başlıca amacıdır. Bu tür üretim insan yaşamının refah yönünü sağladığı gibi, sosyal yücelmede de kaldıraç görevi görür.

Yukarıda sözü edilen işletmelerde "Üretim için eğitim" ne kadar geçerli ise, soysal bilimlerde, Tıp'ta, güzel sanatlarda da aynı şekilde geçerlidir. Çünkü bunlar da birer bilim koludur.

Örneğin; Bir sosyolok, bir psikolok bilgisini bireylere ve toplumlara uyguladığı zaman olumlu sonuç alıyorsa, bir doktor isabetli teşhisi reçetesi, ameliyatı ile hastasını felâha kavuşturmuşsa birer üretim yapmış sayılırlar.

Müzisyen olabilmek için beste yapmak, müzik âletlerinden birini iyi kullanmak, nota vb. bilmek, şair, edip, heykeltraş ressam olabilmek için de kendi sahalarında eser vermeleri gerekir.

"Ayinesi iştir kişinin lâfa bakılmaz. Görünür şahsın rütbei aklı eserinde" Bu vecizede eser lâf değil iş, kişinin aklı ve rütbesi işiyle ölçüldüğüne göre, bu da işin sonucu olan üretimden başka bir anlam taşımaz. O halde bu görüşümüzü şöyle formülleştirmemiz mümkündür; Üreten = bilen.

Biz bu görüşledir ki, ezberciliğe dayanan, unutulmaya mahkûm, bu günkü eğitim proğramlarına ve öğretim metotlarına karşıyız. Ulusumuzun büyük fedakârlıklar pahasına ödediği vergilerin, ulus çıkarlarına karşı kullandığını söylüyoruz. Aileden yapıcı ve yaratıcı olarak alınan çocuk okulda bu erdemliğini yitirmekte, birer el ayak yetimi haline gelmektedir. Bunlardan Devlet kapısına kapağı atamayanlar hayatta sürünmekte veya daleveralı yollardan yaşamalarını sürdürmektedirler. Devlet kapısına kapılananlar da yetişme tarzlarının bozuk oluşundan ulusumuza çile çektirmektedirler.

"İlim akli değil, naklidir" diyen iskolastik ve teokratik öğretim sistemi ne kadar sakat ve geri ise araştırma ve deney çağı olan zamanımızda da bu günkü öğretim proğramlarımız ve metodumuz o kadar sakat ve geridir.

"Okul insana bir şey öğretmez, bir anahtar verir sen o anahtarla karşılaştığın güçlüklerin kapısını açarsın" demişler. Bu söz okullarımızın bir şey öğretmediğinin en güzel ifadesidir. Hem bizim bildiğimiz anahtar yalnız kendi kilidini açar. Maymuncuk verir denilseydi düzenimize daha uygun düşerdi.

Okullarımızda üretim için eğitim uygulanmadığından, halkımız geçimi ile ilgili konularda okumuşların içerilerine itibar etmezler. Bilmedikleri konularda sözlerini de şüphe ile karşılamaları bundandır.

Okumuşlar, halkımıza güven verememişlerdir. Güvensizlik örnekleri de sayılmayacak kadar çoktur. Ziraatçı meyvasındaki kembilere yaptığı ilâçla ağaçlarını dipten kurutmuştur. Veteriner hayvanlarının hastalığına şifa bulamamıştır.

Ziraatımız çiftlik kâhyasının, sanayiimiz kalifiye işçi ve usta başı seviyesinin üstüne çıkamamıştır.

Diğer iş kollarımızın hepsi de bunlardan farksız. Siz hâlâ çocuklarımızın hayatla bağıntılarını kesip onları dört duvar arasına hapsederek, girgırla vakit geçirmeğe devam ediniz. Atelyelerde, fabrikalarda, tarlalarda, ahırlarda, kir meslerde soğuk ve sıcaklarda pis ve yorucu işlerde çalışmaktansa hafız yetiştirmek daha kolay. Bundan da kolayını Haşim Paşa bulmuş. Okulları kapatır Millî Eğitim'i gül gibi idare edersiniz!

Hem de bu yol bu günkü eğitim düzenimizden daha yararlı olur. Bir sürü masraf ve külfetten kurtulunduğu gibi, çocuklarımız yapıcılık, yaratıcılık üretgenlik erdemliklerini de yitirmemiş olurlar.

Üretim için eğitim uygulamak ulusları fezaya götürür, Tüketim için eğitim de yerin dibine batırır.

Öğretmenim

Eğer suçsa
Pencere altlarına gizlenip te dinlemek,
Suçlu ben.
Eğer suçsa gerçekleri haykırmamak,
O da sen!
Sesin geldi de kulağıma
Dinlemeden edemedim.
Sınıftaki öğretmen değilden de,
Gidemedim.
Anlıadık, Anayasa yasaların anası,
Kendimiz seçeriz baştakileri...
Ama aklım almıyor bazı şeyleri benim
İzin ver anlatayım sevgili öğretmenim:
Dersin ki:
"Eşit dağılmaz ulusal gelir,
Eller işletir petrolümüzü..."
Geri kalmışlığımızın nedenleri ortada da
Ne diye oyalarsın ABC diye bizi!
Yirmi şukadar yıldır okulumuz var
Var mı bir ayrımız Karayazı'dan?
Elektrikten geçtik
Petrol girsin evlerimize tüm,
Pencerelerimize cam.
Kardeşlerimiz
ELİF BE'sinden başlamasın alfabenin
Atatürk Türkiyesinde.
Hastalarımız
Doktor yüzü de görsün ve ilâç
Resul Hocanın muskasından gayrı.
Hanife bacı çarşaf giymesin artık,
Beş'i bitiren Halil Emmi olsun
Başlık istemesin.
Anlıyorum
Bir başınasın, savaş güç.
Dahası
Savunduğun bunca mutsuz çoğunluk
Aracıdan, tefeciden yana.
Ve çoluk çocuk...
Ama öğretmenim
Kaldır başını kürsüden artık,
Sil gözyaşlarını.
Biz
Durmuş, Yusuf, Şaban,
Gülüzar, Hatice, Kezban;
Bütün sınıf seninleyiz.
Bu düzeni sürdürmemek için
Andiçeceğiz!

HAYATİ TAHSİN YILMAZ

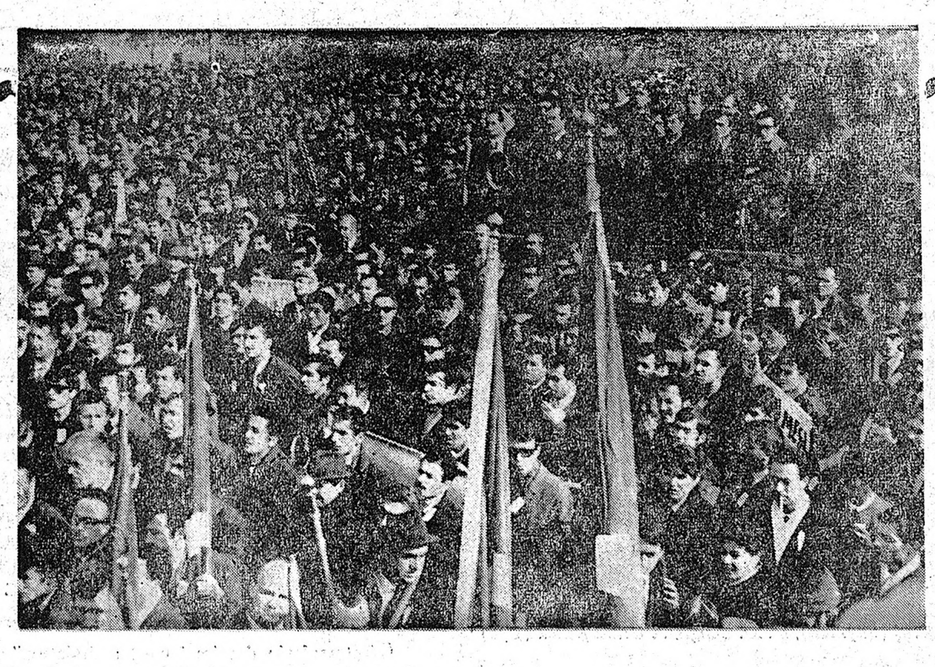

Büyük Eğitim Yürüyüşündeki SLOGANLAR

Emeğe denk
Yemek

Aynı işe farklı para
Yüreklere yara

Hak dedik hukuk dedik
Validen tokat yedik

Öğretmeni halktan koparmağa çalıştık.
Çalışan yabancı değil bakan.

Ünvana değil
İnsana saygı.

Kendimize maaş değil
Halkımıza aş isteriz.

Yaşamız hak
Güvenimiz halk.

Okulsuz köy ar olmalı
Memur halka yar olmalı.

Sürgünün yol parası
Hazinenin yarası.

Edirne Hakkâri
Öğretmenin işyeri.

Öğretmeni bakan atar
Halk bağrına basar.

Biri yer biri bakar
Kıyamet ondan kopar.

Topraksız köylünün okulu olmaz
Adaletsiz idarenin aklı olmaz.

Hak isteyen atılmaz
Böyle bakanlık yapılmaz.

Sinop'ta Avni Bayrak
Çayırlı'da Basrı Aydın
Kim bunlar bir soraydın.

Öğretmene "sapık" denmez,
Bizden kopan bizden bize dönemez.

Halktan yana demek
O'na hizmet edebilmek.

Nutuk değil,
Hukuk?.

Bakan nutuk çeker,
On üç bin köy okul bekler.

Bakanın yükü çokmuş
Kıyım olmasa işi yokmuş.

Yabancının
Sütü
Öğütü
İkisi de kötü.

Adalette yargı
Yaramıza sargı.

TÖS Genel Merkezinde Söyleşi

Yürüyüş sonunda, hemen bölgelerine dönmeyen öğretmenler TÖS Genel Merkezinde konuşuyorlardı. Bu konuşmaların gazetemiz okuyucularına iletilmesini yararlı bulduk. Aşağıda öğretmenlerin ve öğretmen dostlarının yürüyüş izlenimlerini okuyacaksınız:

BAŞTARAFI 25. SAYIDA

HAYDAR TUNÇKANAT
(Tabii Senatör)

15 Şubatta Ankara'da yapılan Büyük Eğitim Yürüyüşü demokratik düzen içinde örgütlenmenin önemini bir kere daha ortaya koymuştur. Bütün baskılara rağmen yurdun dört bir köşesinden Ankara'ya gelen devrimci 20 bini aşkın öğretmenle birlikte Tandoğan'dan Gürsel Meydanına kadar yürüdü. İnançlı ve ülkücü öğretmen etrafında birleşmenin mutluluğu ve verdiği güç içersinde sert adımlarla yarının aydınlık ve mutlu Türkiye'si için omuz omuza yürüdük.

BAYRAM BATOĞLU:

— Ben, öğretmenlerin tek bir gövde halinde çok büyük kuvvet olduklarını gördüm, mutlu oldum. Bu öğretmenler isterlerse bütün haklarını, grev hakkını da ha deyince alırlar. Başkent Ankara'nın sokakları ilk kez 30 000'in üstünde halk aydını öğretmenleri tek bir gövde halinde görmüştür. Çok mutluyum arkadaş. Daha bir güçle bilenmiş olarak dönüyorum görevimin başına.

SAMİ KÜÇÜK
(Tabii Senatör)

TÖS ve İLKSEN'in çağrısı üzerine yurdun dört bir yanından koşup gelen onbinlerce öğretmenin katıldığı büyük eğitim yürüyüşünde ben de yer aldım.

Yürüyüş, öğretmen vekar ve ciddiyetine uygun düzenli ve disiplinli olarak cereyan etmiştir.

Yürüyüşte kullanılan sloganlar, öğretmenin yurt sorunlarını gerçek anlamda bildiğini açıkça göstermekte ve Türkiye'nin aydınlık geleceğine olan umutlarımızı arttırmaktadır.

Yürüyüş, kalbinde öğretmen sevgisi olan her Türkün göğsünü kabartmış ve gözlerini yaşartmıştır.

Yürüyüşü düzenleyenleri ve yürüyüşe katılanları candan kutlarım.

MUCİP ATAKLI
(Tabii Senatör):

Memleketin gerçeklerini, teneffüs ettikleri hava kadar açıklıkla bilen ve her türlü baskıya, saldırıya ve suçlamalara rağmen millet yararına tesbit ettikleri hedefe ulaşma savaşını veren Türk Öğretmeninin bu imanını ve büyük eğitim yürüyüşündeki vakur davranışını da hayhanranlıkla müşahede ettim.

Bu, büyük yürüyüşte ben de öğretmenlerimle birlikte yürüdüm. Yürüyüşün zevki ve şerefi benim için en büyük mutluluklardan biri olmuştur.

Bana bu mutluluğu tattıranlara minnet, teripleyenlere şükran duygularımı iletirken, devrimci öğretmenlerimize devamlı başarılar dilerim..

İHSAN İLKYAZ (Samsun):

— Niçin terlikle dolaşıyorsunuz?

— Yürüyüşte ayaklarım patladı, geçmesini bekliyorum.

— Çok ağrıyor mu ayaklarınız?

— Vallaha ağrılar hiç etkilemiyor beni. Patlayan yerleri öpesim geliyor. Bir görev yapmış olmanın tatlı ağrıları bunlar. Bir yürüyüş görevi daha verilse öyle sanıyorum ayaklarım, hiç nazlanmadan uygun adıma geçerler. Bizim ağrıyan yerlerimiz aslında ayaklarımız değildir!

— Bu yürüyüşten nasıl bir sonuç bekliyorsunuz?

— Öğretmenleri tedirgin edenler, öyle sanıyorum bu yürüyüşten tedirgin olmuşlardır. Halkımız, öğretmenlerinin kendisinden yana olduğunu görmüştür. Konuşmalarımız, dövizlerimiz, halkın mutluluğunu istemekten öte hiçbir çıkar gözetmediğimizi göstermiştir. Giderek grev hakkımızı da alacağız. O zaman silâhımız daha etkin olacaktır. Kısaca biz halkın öğretmenleri, tarihsel görevimizi yapıyoruz, o kadar!

ARİF ŞAHİN (Keban):

Büyük Eğitim Yürüyüşü hakkındaki düşünceleriniz nelerdir? Bu günkü öğretmen - halk dayanışmasını yeterli görüyor musunuz?

Büyük Eğitim Yürüyüşü, mevcut düzenin işleyişinin halk yararına dönüştürülmesi isteğinden doğmuştur. Özellikle eğitim düzenimizin halka dönük olmayışı, yüzde yüz halktan gelmiş öğretmenleri yürüyüşe geçirmiştir. 30 bin öğretmenin bu yürüyüşü, bir anlamda Türk halkının yürüyüşüdür.

Egemen sınıfın adamlarıyla topraktan gelen halk adamları çatışması 1946'dan başlıyarak Köy Enstitüleri kıyımına yol açmıştır. Bu çatışma, 1960 27 Mayıs ihtilâl hareketiyle topraktan gelen halk adamlarının güçlenmesini doğurmuştur. 1961 anayasası, devletimizin kuruluş temeli olan halka; dolayısiyle halktan gelen Türk öğretmenine, Cumhuriyet devrimlerini uygulamada toplumsal özgürlükler getirmiştir.

1963'de yapılan Eğitim Mitingi sadece öğretmenlerin toplanmasıyla yapılmıştı. 15 Şubat 1969 Eğitim Yürüyüşü ise; egemen sınıfın baskılarını, kıyım, tertip, işkence ve oyunlarını protesto etmek için tüm devrimci, halktan yana, halkla kaynaşan kuruluşların katılmasiyle yapılmıştır. Sayısı 30 bini aşkın bu yürüyüşte halkla kaynaşan, dayanışan öğretmenlerin Anamur Atatürk gecesi olaylarında Erzincan - Çayırlı'daki toplumcu çalışmalarda öğretmenlere köylülerin sahip çıkması; bildiriler yayınlamaları, Keban'da maaşları verilmeyen öğretmenlerin maaşlarını köylülerin ödemeleri, egemen sınıfın mutlaka alaşağı edileceğinin, bu öğretmen halk dayanışmasının devamı sayesinde gerçekleşeceğinin delilidir. Bu nedenle öğretmen - halk dayanışması daha da güçlenmektedir.

(Devamı var.)

ANT

Devrimci Türk Öğretmenleri olarak!
Ulusumuzu!
Geri kalmışlıktan kurtarmak için!
Hep birlikte!
Var gücümüzle çalışacağız!
Halkımızı!
İç ve dış sömürüden!
Kurtaracağız!
Ülkemizi!
Atatürk'ün gösterdiği yönde!
İleri üretim!
Ve yönetim aşamalarına!
Ulaştıracağız!
Bütün karşı güçlere rağmen!
Tarihsel görevimizi!
Başarıyla yapacağımıza!
ANT içeriz!

İki öğretmen nişanlandı

Bir mutlu haberimiz var, onu da yazalım Kayseri Kız Öğretmen okulunu bu yıl bitiren köy öğretmeni Leman Bozkurt Büyük Eğitim Yürüyüşünde bayrak taşıdı. Yüksek Teknik Öğretmen Okulunu bu yıl bitiren Tahir Pekmezci de yürüyüşe katıldı. Bu yürüyüşte tanışıp anlaştılar, hayatlarını birleştirmeye karar verdiler. Hemen Ankara'dan ayrılmadan nişanlandılar.

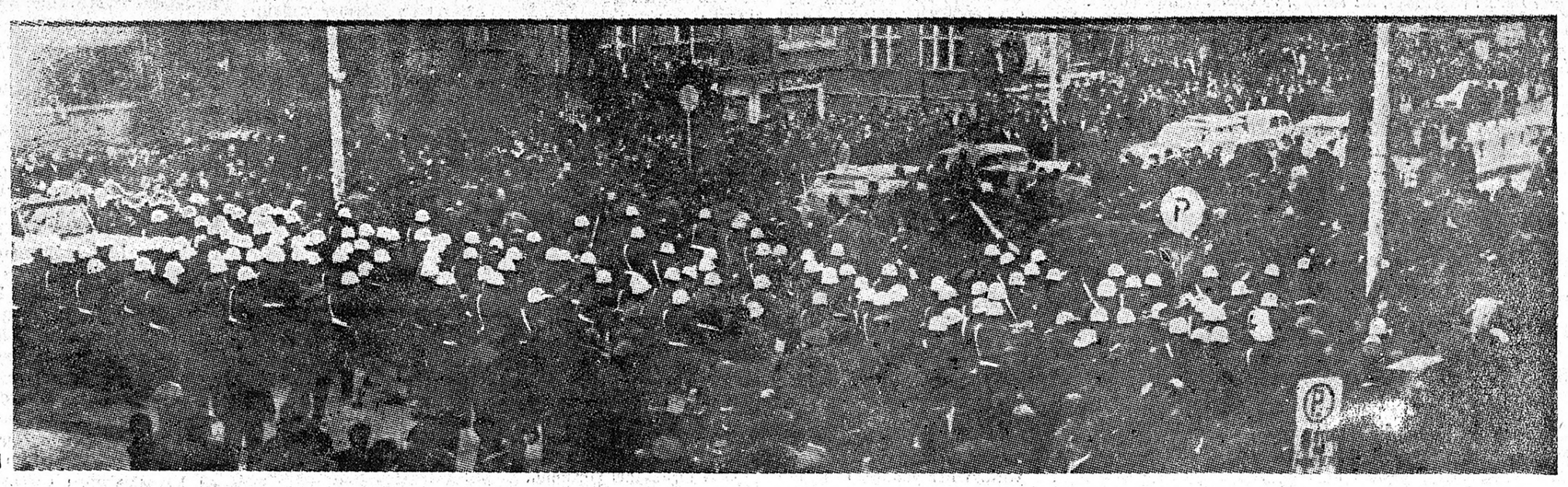

Öğretmene mektup

(Baştarafı Sayfa 1'de)

Bunlardan ideoloji lâfları pek eskimiş bir şeydir. Bu konuda Fakir Baykurt gazetemizin 25. sayısındaki Başyazıda söylenmesi gerekenleri söylemiştir. Tekrarı gerekmez. Öğretmenler fkirsiz bir sürü değildir. İnsanlarda fikir hayatını, dünya ve yaşam görüşünü yadırgamak, ondan yoksun kalmaktan daha acaip olsa gerektir.

Bakanın sözlerinden çıkarılan ikinci anlam gerçekten pek ilginçtir. Bize kalırsa söylenen sözlerin en doğrusu ve hattâ en samimisi de budur. TÖS öğretmene sosyal ve ekonomik bir güvenlik verdiği için, öğretmen özgürce düşünüyor, söylüyor, savunuyor ve özgürce yaşıyor. Sorumlular ise bunu bir türlü hoş göremiyorlar. Hiddetleri, şiddetleri bunun için kabarıyor.. Öğretmeni yurdundan, yuvasından koparıp sürüyorlar, sürüyorlar ama yargı gücü idarenin bu öfkesini sabun köpüğü gibi söndürüveriyor. İdare daha da gazaba gelerek öğretmeni işten ayırıyor ekmeğini kesiyor. Bu kez TÖS'ün ekonomik garantisi öğretmenin elinden tutuyor. Yetkili zevatın en keskin bıçağı bu yolda da et kesmez oluyor. Bu durum karşısında Bakan ne yapmalıdır. Bulunan çarenin taşıdığı niyet pek korkunçtur. Zaman zaman aklımızdan geçerdi; Lâkin insan ruhunun bu kadar kararacağını sanmazdık. "Millî Eğitim mensupları Yardımlaşma Kurumu" nun haysiyetleri, inançları ve özgürlüğü satınalarak insanlara hükmetme amacı uğruna kullanılacağına inanmak istemiyorduk.. TÖS'ün özgür ortam yaratan sosyal ve ekonomik garantisini silmek için yardımlaşma kurumu kanununun çıkarılmasını istemek yasama organını da kıyım ve zulüm eylemine ortak etmekten başka ne anlama gelir.

Örgütlenmemize karşı çıkanların şimdiyedek başvurdukları tüm metodların ve tüm silâhların iflâs ettiği anlaşılıyor. Bunun için de son çare olarak örgütün sağladığı ekonomik ve sosyal garantiler elden alınmak isteniyor.

TÖS'ün yıllardır sürüp gelen çabalarının düğüm noktası budur. Vatandaşa sosyal ve ekonomik garanti sağlamak!.. Bunun yolu toplumsal dayanışmadır, ama bu dayanışma bireylerin boynuna takılan halka olarak kullanılacaksa o zaman kurumlar insan haklarını çiğneyen silindirlere benzerler.

İnsanları sömüren, özgürlüğü kemiren bu türlü düzenlerin çarklarını işledikten sonra durdurmak kolay değildir.

Mahkûm oldu

(Baştarafı Sayfa 1'de)

bir yana kesesini de kurtaramadı. Havran Asliye Ceza mahkemesi aşağıda okuyacağımız 7.2.1969 tarihli kararıyla Parmaksız'ı tecilsiz olarak ve cezayı paraya çevirmeksizin 5 ay hapse ve Fakir Baykurt'a DÖRT BİN lira mânevi tazminat ödemeye mahkûm etti.

Hatırlanacağı üzere, Antakya Komünizmle Mücadele Derneği Başkanı Dr. Selâhattin Çiloğlu da aynı şekilde Fakir Baykurt'a hakaret etmekten, Antalya Asliye Hukuk Mahkemesince DÖRT BİN lira tazminat ödemeye mahkûm edilmişti. Bundan böyle çıkacak Çiloğulları ve Parmaksızlar işte bu kararlar kulağınıza küpe olsun da şecaat arzedeyim derken Sirkat söylemeyin.

KARAR

Sanık Mustafa Parmaksız'ın olay günü olan 25.12.1967 pazartesi günü saat 20.00 de Havran Sekiz eylül sinemasında tertiplenen Havran Milliyetçi öğretmenler derneği açılış konuşmasında ikiden çok fazla dinleyicinin huzurunda ve şahsi davacı Fakir Baykurt'un gıyabında (Sola yatık kızılcık sıpası, suratında Bulgaristan Başkanının tükürük izleri bulunan adam, kominist bloka karşı şirin gözükmek için kitap yazan ve Rusyadan yüzbin liraya yakın para alan patron.....) gibi sözlerle madde mahsusa tayin ve isnadı suretiyle dâvacıyı halkın hareket ve husumetine maruz kılacak, namus ve haysiyetine dokunacak şekilde fiil isnat suretiyle hakarette bulunduğu iddia, sanığın açık ikrarı ve yeminle dinlenen ve olay mahallinde bulunan görgü ve duyguya müstenit malûmat sahibi olan şahitlerin iddiayı doğrulayan ve birbirini tamamlayan beyan ve şahadetleri ve teyp münderecatı, bilirkişi beyanı ve tekmil dosya münderecatı gibi delillerle sabit olmuştur.

Sanık tarafından ikame olunan müdafaa şahitleri sanığı iltizamkâr şekilde beyanda bulunmuşlar ise de sanığın açık ikrarı ve sanığın konuşmasını havi teyp ve olay yerindeki şahitlerin görgü ve duyguya müstenit beyan ve şahadetleri muvacehesinde bu şahitlerin beyanı kabule şayan görülmemiştir.

Yine şahsi dâvacı tarafın isnat olunan fiilleri isbat etmesi hususundaki teklifini kabul eden sanık tarafın bu iddiaları isbata kalkışmasına rağmen iddiaları isbat edememiş bulunmaktadır. Bu itibarla:

HÜKÜM

Sanık Mustafa Parmaksız'ın hareketine uyan T.C.K. nun 480/1 madde ve fıkrası gereğince takdiren ve teşdiden 5 ay hapis ve 500 lira ağır para cezasiyle tecziyesine, 647 sayılı yasanın 4 ve 5. maddelerinin tatbikine yer olmadığı gibi cezasının teciline de mahal bulunmadığına, şahsî dâvacı tarafın tazminat istemine gelince Borçlar Kanununun 49. madde ve kusurun ağırlığı ve tarafların içtimaî ve malî durumları nazara alınarak DÖRT BİN lira manevi tazminatında sanıktan tahsili ile şahsî dâvacıya verilmesine 492. sayılı Harçlar Kanununun 1 sayılı tarife gereğince 90 lira nisbî ilâm harcının da sanıktan tahsiline, bu iş için yapılan mahkeme masrafı tutarı olan 5690 kuruşunda sanıktan tahsiline, şahsî dâvacı vekilinin geçen emeğine göre 23.9.1966 günlü avukatlık ücret tarifesi gereğince 850 lira ücreti vekâletin de ayrıca sanıktan tahsili ile şahsî dâvacı tarafa verilmesine, Yargıtay yolu açık olmak üzere 7.2.1969 gününde verilen karar şahsi dâvacı vekili Avukat Turgut İnalın yüzüne karşı sanık Mustafa Parmaksız ve vekilleri Avukat Nuri Demirel ve Necati Tunçsiper'in gıyaplarında açıkça okunup anlatıldı

Öğretmenlerin Toplu Davranışları

(Baştarafı Sayfa 3'de)

Öğretmenin yeni bir tavırla öğrencisini ve halkını bilinçlendirmek zorunda olduğu bu günkü ortamda öğretme ve öğrenme özgürlüğüne yapılan baskıları, yasaların verdiği örgütlenme hakkının engellenmesini protesto ediyor. Devrimci eğitim Şûrasında saptanan çözüm yollarının uygulanması isteniyor.

Diğer bir husus da gücün ne olduğu, nekadar öğretmenin bu davranışlara katıldığıdır. Mesleki birlik ve beraberlik içinde yapılan bu yürüyüşe öğretmen örgütlerinde üye olan ve olmayanlardan otuzbin öğretmen katılmıştır. Bu sayı en az üç katı olan bir çoğunluğu temsil etmektedir. Büyük eğitim yürüyüşünü milliyetçi öğretmenlerin dışındaki tüm meslekdaşların ağırlığını taşıyan bir davranış olarak değerlendirmek yerinde olur.

SONUÇ

İsteklerin kökü temel yurt sorunlarına dayanıp her yönüyle ters işleyen büyük mekanizmayı zorlamakta, tepkileri buradan gelmektedir. Her şeye rağmen öğretmenler tarihi görevlerini yapmak, halka olan borçlarını ödemek için bu çetin savaşı vermek zorundadırlar. Davranışları bilinçli ve yerindedir. Son eğitim yürüyüşü bu yolda bir aşama bir dönüm noktasıdır. Bundan sonra yapılacak toplu hareketler bu çeşit direnmeyi, yürüyüşü aşan grevin kapılarına dayanacak daha geniş çapta ve başka biçimde davranışlar olabilir. Baskılara, kıyımlara rağmen buraya kadar gelinmiştir.

(1) F. Baykurt. Büyük Eğitim Yürüyüşü konuşması.

Öğretmenlere İşkence Ediliyor

(Baştarafı Sayfa 1'de)

rını ödetmedikleri öğrenilmiştir.

Öğretmenlerin mutemedleri ni tayin ve azletmek hiç bir valinin veya daha yetkili bir âmirin hakkı değildir. Bir kimsenin mutemedine para vermeye zorlanması ve bu suretle korunmak istenen kişilere kazanç sağlanması kapkaçcılığa yol açmaktır. İdare âmirlerinin önlemekle yükümlü bulundukları bu denli uygunsuz işlemlere âlet olmaları makamları, görevleri, ünvanları ve vicdanları ile bağdaşmamalıdır.

Öğretmenlerin istemedikleri kişinin mutemet tayin edilmesini zorlamak ve aylıklarını bizzat almak isteyenleri bundan menetmek onlara ve evde ekmek bekleyen çoluk çocuklarına işkence etmektir. Kayseri Valisi ile onun tutumundaki yöneticileri yetkili makamlara ve adalet sever halkımıza şikâyet ediyoruz.

İ. Safa Güner
TÖS İkinci Başkanı

KÂMİL İŞCAN'ın ANSİKLOPEDİK MATEMATİK SÖZLÜĞÜ
(35 Lira)
P.K. 60 — İstanbul

Bir iptal daha

(Baştarafı Sayfa 1'de)

ği" konularında yapmış olduğu konuşmalar üzerine, Şirinyer Ortaokulu Müdürlüğünün talebi ile hakkında bakanlıkça tahkikat açılmış, Amerikan aleyhtarlığı, din düşmanlığı ve siyasî konuşmalar yapmakla itham olunmuştur. Bu iddialar bir mahkeme hükmü ile sübuta ermemiş olmasına rağmen Sıtkı Gökal kısa bir süre sonra Bakanlıkça Re'sen emekliye sevkedilmiştir.

Olay sendikamızca Danıştay önünde dava konusu edilmiş ve Danıştayca da bu haksız işlemin iptaline karar verilmiştir.